

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

KLASA 21 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

IZDAN 1 SEPTEMBRA 1936.

PATENTNI SPIS BR.12537

Dr. Heil Oskar, Berlin-Grunewald, Nemačka.

Postupak za upravljanje i pojačanje električnih struja.

Prijava od 2 marta 1935.

Važi od 1 septembra 1935.

Traženo pravo prvenstva od 2 marta 1934 (Nemačka).

Ovaj se pronalazak odnosi na postupak i napravu za upravljanje i pojačanje električnih struja.

Dok su do sada za ovaj cilj skoro isključivo upotrebljavane elektronske cеви, postupak po ovom pronalasku zasniva se na sasvim novom efektu, koji je prvi put zapazen i još nigde nije objavljen.

Ustanovljeno je, da tanki slojevi polusprovodnika menjaju svoj otpor za električnu struju u širokim granicama, ako se ovi slojevi izvode kao ploče jednog kondenzatora, koji se puni na različiti napon.

Za bliže objašnjenje neka posluži šematičko predstavljanje u sl. 1: između metalnih elektroda 1 i 2 nalazi se tanak sloj polusprovodnika 3. Baterija 4 odašilje kroz tanak sloj polusprovodnika struju, koja biva merena pomoću ampermetra 5. Ako se sad elektroda 6 puni pozitivno ili negativno u odnosu prema sloju 3, to se menja električni otpor ovog sloja a time i na ampermtru 5 merena jačina struje. Dakle je moguće, da se stavljanjem proizvoljno obrazovanog naizmeničnog napona na priključnike 7 upravlja struja u 5. Sa takvim rasporedima se daju na sličan način graditi pojačivači kao sa elektronskim cевима. Korisno je, da se rastojanje između elektrode 6 i polusprovodnika 3 održava što je moguće manjim, eventualno primenom jednog tankog izolujućeg sloja između oboje. Podesno pri tome nalazi primenu izolujući materijal visoke dielektrične konstante.

Na obema stranama sloja 3 mogu biti postavljene upravljuće elektrode, kao elektroda 6. Daje se postaviti i više upravljuju-

ćih elektroda na jednoj strani ili na obema stranama sloja jedna pored druge ili jedna za drugom i one mogu biti zasebno pogonjene, na primer da bi se superponovalo više naizmeničnih napona.

Pojačavajući elementi po ovom pronalasku mogu se izvoditi, time, što se na izolujuće ploče nanose slojevi polusprovodnika, same elektrode i izolujući slojevi, jedni na druge u vidu pare ili pomoću katodnog razbijanja u maglu. Optimalna debljina sloja polusprovodnika za izvođenje postupka zavisi od sprovodljivosti polusprovodnika i mora biti najpre pronađena prethodnim ogledima za svaki materijal. U koliko je veća sprovodljivost u toliko se tanji sloj nanosi.

Jedna naprava za izvođenje ovog postupka pokazana je radi primera u sl. 2. Położaj pojedinih delova predstavljen je u sl. 2a u uvećanom preseku, dok su isti radi boljeg prikazivanja pokazani a sl. 2b perspektivno i razmaknuto. Sloj 3 polusprovodnika je vezan sa obe metalne elektrode 1 i 2 koje služe za priključak struje, i rastavljen je od upravljujućih elektroda pomoću slojeva 8, iz izolujućeg materijala. Na mesto izolujućeg materijala može doći i vazdušna odnosno vakuumna izolacija.

Neka je naročito ukazano na to, da je pojam polusprovodnika danas dobro definišan pojam i da se na primer u njih ubrajaju materije kao telur, jod, bakarni oksid, vanadinpentoksid i t. sl., ali dalje takođe i tako zvani nepotpuni sprovodnici koji se odlikuju izopačenim Hall-efektom. Karak-

terističan je za polusprovodnike negativni temperaturni koeficijent otpora.

Patentni zahtevi:

1) Postupak za upravljanje i pojačanje električnih struja, naznačen time, što se pomoću jedne ili više elektroda, na koje se stavljaju upravljujući naponi, menja otpor jednog ili više tankih slojeva polusprovodnika proticanih strujom, pri čemu se upravljuće elektrode dostavljaju u što je moguće većoj blizini i izolisano od slojeva polusprovodnika.

2) Nprava za izvođenje postupka po zahtevu 1, naznačena time, što se uzani u vidu trake tanki sloj (3) polusprovodnika na obema podužnim stranama snabdeva elektrodama (1, 2) za priključak električne struje i na površine polusprovodnika se izolisano od toga postavlja jedna ili više upravljavajućih elektroda (6).

3) Naprava po zahtevu 1 i 2, nazvana time, što se između sloja (3) polusprovodnika i upravljujućih elektroda (6) postavljaju izolacioni slojevi (8) sa visokom dielektričnom konstantom.

Fig. 1

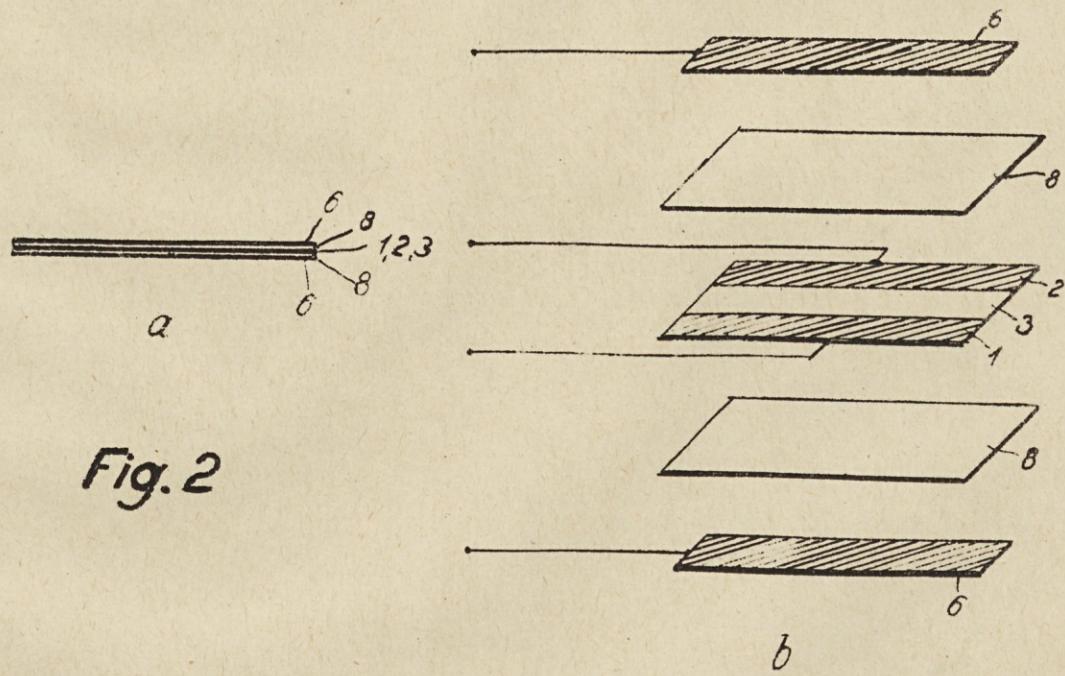
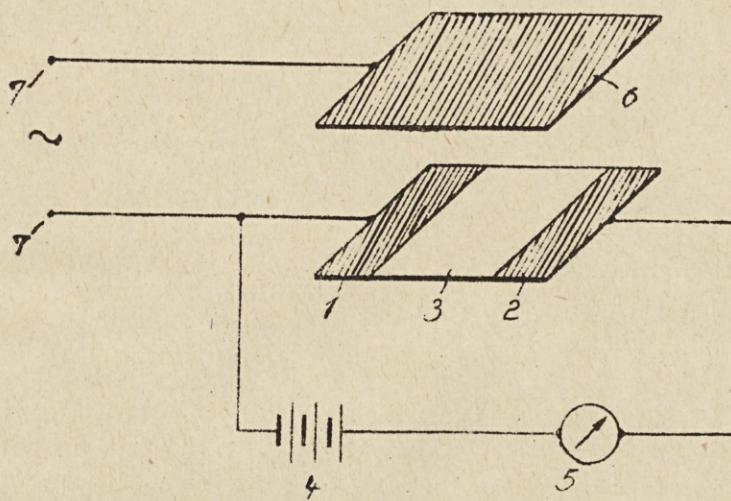

Fig. 2

